

دسترسی در سایت <http://jnrm.srbiau.ac.ir>

سال هشتم، شماره سی و نهم، آذر و دی ۱۴۰۱

شماره شاپا: ۲۵۸۸-۵۸۸X

پژوهش‌های نوین در ریاضی

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات

شعاع پوششی کدهای تکرار $\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_{2^s}$ با متر لی

فریبا محمودی^۱، لطف الله پور فرج^{*۱}

^(۱) گروه ریاضی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

تاریخ ارسال مقاله: ۱۴۰۰/۰۶/۲۷ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۱۱/۱۳

چکیده

شعاع پوششی یک کد $C \subseteq (\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_{2^s})^n$ با متر لی، کوچکترین عدد صحیح r است که هر بردار $(\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_{2^s})^n$ در فاصله لی حداکثر r از کد کلمات C قرار می‌گیرد. شعاع پوششی یک کد برای محاسبه مقدار تصحیح کنندگی خطای آن کد مهم است. در این مقاله، ما کدهای تکرار را که با استفاده از مقسوم‌علیه‌های صفر و یک‌های $\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_{2^s}$ ساخته می‌شود، معرفی می‌کنیم و شعاع پوششی آن‌ها را با فاصله لی محاسبه می‌کنیم. همچنین، شعاع پوششی کدهای تکرار روی $\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_{2^s}$ را بررسی می‌کنیم.

واژه‌های کلیدی: $\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_{2^s}$ -کدهای جمعی، نگاشت گری، کدهای روی حلقه‌ها، کدهای تکرار بلوکی.

۱- مقدمه

فرض کنید $\mathbb{Z}_m$ حلقه اعداد صحیح به مدول m و $\mathbb{Z}_m^n$ مجموعه همه n -تایی روی $\mathbb{Z}_m$ باشد. زیر مجموعه ناتهی C از $\mathbb{Z}_m^n$ یک کد به طول n و هر عضو C یک کد کلمه نامیده می‌شود. هر زیر گروه $\mathbb{Z}_m^n$ یک کد خطی و هر زیر فضای $\mathbb{Z}_2^n$ را کد خطی دودویی می‌گویند.

دلسارت، کدهای جمعی را به روش انتقال جمعی به صورت زیرگروه‌هایی از گروه‌های آبلی تعریف کرد [۱،۲]. در سال ۱۹۹۷ ثابت شد که تمام کدهای دودویی با زیرگروه‌هایی از $\mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_4^\beta \times Q_8^\sigma$ ایزومورف هستند، که در آن Q_8 گروه غیرآبلی کواترنیون^۱ از مرتبه ۸ است. بنابراین تنها ساختار برای گروه‌های آبلی جمعی به صورت زیرگروه‌هایی از $\mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_4^\beta$ است که $\alpha + 2\beta = n$ [۳]. هر زیر گروه $\mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_4^\beta$ یک $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_4$ -کد جمعی نامیده می‌شود. اخیراً، تعریف کدهای جمعی روی $\mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_4^\beta$ به $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ برای s بزرگتر از یک تعمیم داده شده است [۴]. هر زیر گروه $\mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_{2^s}^\beta$ یک $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ -کد جمعی نامیده می‌شود. در نتیجه، کدهای جمعی روی $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ ایزومورف با ساختار یک گروه آبلی $\mathbb{Z}_2^{k_1} \times \mathbb{Z}_4^{k_2} \times \dots \times \mathbb{Z}_{2^s}^{k_s}$ است، پس α مولفه اول هر کد کلمه از یک کد جمعی روی $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ متعلق به $\mathbb{Z}_2$ و β مولفه بعدی متعلق به $\mathbb{Z}_{2^s}$ است.

اگر مجموعه بردارها در فاصله کوچکتر یا مساوی r از یک کد کلمه C را به عنوان کره‌هایی به شعاع r در نظر بگیرید، شعاع پوششی یک کد $C \subseteq \mathbb{Z}_m^n$ ، کوچکترین مقدار صحیح r است که کره‌هایی به شعاع r حول کدکلمات C بتوانند کل فضا $\mathbb{Z}_m^n$ را پوشش دهند. کوهن و همکاران، شعاع پوششی

بسیاری از کدهای دودویی را مورد مطالعه قرار داده‌اند [۵]. در دهه اخیر نویسندگان زیادی شعاع پوششی کدهای روی $\mathbb{Z}_4$ ، $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_4$ و $\mathbb{Z}_p^k$ را برای اعداد اول p مورد بررسی قرار داده‌اند [۶-۸]. در این مقاله شعاع پوششی کدهای روی $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ را مورد بررسی قرار می‌دهیم.

ابتدا پیش‌زمینه‌ای از کدهای جمعی روی $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ ارائه می‌کنیم. سپس، کدهای تکرار و شعاع پوششی آن‌ها روی $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ را بررسی می‌کنیم. در انتها به بررسی شعاع پوششی کدهای تکرار می‌پردازیم.

۲- پیش نیاز

تعاریف مورد استفاده در این بخش از منبع [۹] و [۱۰] است.

فرض کنید C یک $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ کد جمعی باشد. چون C یک زیرگروه $\mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_{2^s}^\beta$ است، بنابراین ایزومورفیک با یک ساختار آبلی مانند $\mathbb{Z}_2^{k_1} \times \mathbb{Z}_4^{k_2} \times \dots \times \mathbb{Z}_{2^s}^{k_s}$ می‌باشد. در نتیجه تعداد کد کلمات C ، برابر $|C| = 2^{k_1 + 2k_2 + \dots + sk_s}$ است. ماتریس $k \times n$ ، G که سطرهایش یک پایه برای کد C تشکیل می‌دهند ماتریس مولد C نامیده می‌شود.

وزن همینگ $x \in \mathbb{Z}_2^n$ ، برابر تعداد مولفه‌های غیر صفر x است. وزن لی یک عضو $i \in \mathbb{Z}_m$ به صورت مینیمم i و $m-i$ تعریف می‌شود. وزن لی هر $x \in \mathbb{Z}_2^n$ ، مجموع وزن لی مولفه‌های آن است. فاصله همینگ^۲ و فاصله لی^۳ میان دو بردار $x, y \in \mathbb{Z}_2^n$ ، به ترتیب برابر $d_L(x, y) = wt_L(x-y)$ و $d_H(x, y) = wt_H(x-y)$ تعریف می‌شود. مینیمم فاصله همینگ و مینیمم فاصله لی یک کد C ، برابر حداقل فاصله همینگ و

^۲ Hamming

^۳ Lee

^۱ Nonabelian quaternion group

کدهای جمعی را می توان به صورت کدهای دودویی نشان داد. این کدها را $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ - کدهای دودویی می نامند.

برای هر بردار $v = (v_1, v_2) \in \mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_{2^s}^\beta$ ، وزن لی v برابر $wt_H(v_1) + wt_L(v_2)$ است. حاصلضرب داخلی دو بردار u, v متعلق به $\mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_{2^s}^\beta$ برابر است با:

$$\langle u, v \rangle = 2^{s-1} \sum_{i=1}^{\alpha} u_i v_i + \sum_{j=\alpha+1}^{\alpha+\beta} u_j v_j.$$

فرض کنید C یک $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ - کد جمعی باشد. کد دوگان جمعی C با $C^\perp$ نشان داده می شود و داریم:

$$C^\perp = \{v \in \mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_{2^s}^\beta : \langle u, v \rangle = 0 \text{ for all } u \in C\}.$$

توضیحات بیشتر درباره ساختار C و $C^\perp$ روی $\mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_{2^s}^\beta$ در [۴] آورده شده است.

در این مقاله، 0_i و 1_i نشان دهنده کد کلمات $\overbrace{1 \dots 1}^i$ و $\overbrace{0 \dots 0}^i$ است. همچنین 2^{s-i} کد کلمه ای است که تمام مولفه های آن 2^{s-i} است و طول آن با توجه به متن مشخص می شود.

۳- شعاع پوششی $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ - کدها

در این فصل شعاع پوششی یک کد C روی $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ معرفی شده است. در ابتدا شعاع پوششی کدهای دودویی را یادآوری می کنیم. شعاع پوششی یک کد دودویی C برابر است با:

$$r(C) = \max_{u \in \mathbb{Z}_2} \{ \min_{c \in C} d_H(u, c) \}.$$

این تعریف معادل تعریفی است که در چکیده بیان این تعریف را به کدهای روی $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ با متر لی تعمیم می دهیم. به این ترتیب، شعاع پوششی یک

حداقل فاصله لی میان تمام کد کلمات C می باشد و با $d_L(C)$ و $d_H(C)$ نشان می دهند. همچنین مینیمم وزن همینگ و مینیمم وزن لی یک کد C ، برابر حداقل وزن همینگ و حداقل وزن لی میان تمام کد کلمات C می باشد و با $wt_H(C)$ و $wt_L(C)$ نشان می دهند.

یک کد به طول n ، اندازه M و مینیمم فاصله d به صورت (n, M, d) و یک کد خطی به طول n ، بعد k و مینیمم فاصله d_L و d_H به صورت $[n, k, d_H, d_L]$ نمایش داده می شود.

نگاشت گری $\varphi: \mathbb{Z}_{2^s}^{2^{s-1}} \rightarrow \mathbb{Z}_{2^s}^{2^{s-1}}$ به صورت زیر تعریف می شود [۱۱]:

$$\varphi(i) = \begin{cases} 0 & 0 \leq i \leq 2^{s-1} \\ 2^{s-1} - i & 0 \leq i \leq 2^{s-1} \\ 1 & i > 2^{s-1} \\ 2^{s-1} + \varphi(i - 2^{s-1}) & i > 2^{s-1} \end{cases} \quad (۱)$$

حال این نگاشت را با تعریف

$$\varphi(v_1, v_2, \dots, v_n) = (\varphi(v_1), \varphi(v_2), \dots, \varphi(v_n))$$

به $\mathbb{Z}_{2^s}^n$ تعمیم می دهیم. توجه داشته باشید که نگاشت گری یک ایزومتری است که فاصله لی روی $\mathbb{Z}_{2^s}^n$ را به فاصله همینگ در $\mathbb{Z}_2^{2^{s-1}}$ می نگارد. برای

$n = \alpha + 2^{s-1} \beta$ نگاشت گری را به صورت $\phi(x, y): \mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_{2^s}^\beta \rightarrow \mathbb{Z}_{2^s}^n$ توسعه می دهیم،

$$\phi(x, y) = (x, \varphi(y_1), \varphi(y_2), \dots, \varphi(y_\beta))$$

و $x = (x_1, x_2, \dots, x_\alpha) \in \mathbb{Z}_2^\alpha$ و $y = (y_1, y_2, \dots, y_\beta) \in \mathbb{Z}_{2^s}^\beta$ همان است که در رابطه (۱) تعریف شده است، آنگاه ϕ یک ایزومتری بین فاصله لی تعریف شده روی $\mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_{2^s}^\beta$ و فاصله همینگ تعریف شده روی $\mathbb{Z}_{2^s}^n$ ایجاد می کند. بر اساس این تعریف $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ -

^۱ Gray map

تعداد مقسوم علیه صفر $\mathbb{Z}_2^s$ که به صورت $a_i \in \{0\}$ ، $a_1 2^{s-1} + a_2 2^{s-2} + \dots + a_{s-1} 2^1$ برابر $2^{s-1} - 1$ است [۴]. ابتدا مقسوم علیه‌های صفر $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ از مرتبه ۲ را بررسی می‌کنیم. فرض کنید C_2 کد تولید شده به وسیله ماتریس مولد $G_2 = [02^{s-1} 02^{s-1} \dots 02^{s-1}]$ باشد.

$$r_L(C_2) = \frac{n}{4} + n2^{s-3}. \quad \text{قضیه ۴-۱.}$$

اثبات: برای بررسی شعاع پوششی C_2 ، یک بردار

$$x = \underbrace{00\dots 0001\dots 01\dots 02^{s-1}\dots 02^{s-1}}_l \underbrace{10\dots 1011\dots 11\dots 12^{s-1}\dots 12^{s-1}}_l \underbrace{0\dots 0}_{n-(2^{s+1}-1)l}$$

را در $(\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s})^n$ نظر بگیرید. فرض کنید $x = (x_1, x_2)$ به طوری که x_1 در $\mathbb{Z}_2$ و x_2 در $\mathbb{Z}_{2^s}$ باشد. در این صورت

$$\begin{aligned} d_L(x, 00\dots 00) &= d_H(x_1, 0\dots 0) + d_L(x_2, 0\dots 0) \\ &= \frac{n}{4} + 2 \left(2 \times \frac{2^{s-1}(2^{s-1}+1)}{2} - 2^{s-1} \right) \frac{l}{2} - \frac{l}{2} \\ &\quad + \frac{n}{2} - (2^{s+1}-1) \frac{l}{2} \\ &= \frac{n}{4} + n2^{s-3}, \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} d_L(x, 02^{s-1}\dots 02^{s-1}) &= d_H(x_1, 0\dots 0) + d_L(x_2, 2^{s-1}\dots 2^{s-1}) \\ &= \frac{n}{4} + 2 \left(2 \times \frac{2^{s-1}(2^{s-1}+1)}{2} - 2^{s-1} \right) \frac{l}{2} \\ &\quad - (2^s - 1 + 2^{s-1}) \frac{l}{2} \\ &\quad + (2^s - 1 + 2^{s-1}) \left(\frac{n}{2} - (2^{s+1}-1) \frac{l}{2} \right) \\ &= \frac{n}{4} + n2^{s-3}, \end{aligned}$$

بنابراین،

$$r_L(C_2) \geq d_L(x, C) = \frac{n}{4} + n2^{s-3}.$$

برعکس، فرض کنید x یک بردار دلخواه در $(\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s})^n$ باشد و x_1 و x_2 مانند قبل تعریف شود.

کد C در $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ کوچکترین مقدار r است که هر نقطه در $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ در فاصله لی حداکثر r از کدکلمات C قرار می‌گیرد. بنابراین،

$$r_L(C) = \max_{u \in \mathbb{Z}_2^s \times \mathbb{Z}_{2^s}^\beta} \{ \min_{c \in C} d_L(u, c) \}.$$

پس می‌توانیم بگوییم $\mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_{2^s}^\beta = \bigcup_{c \in C} S_{r_L}(c)$ به طوری

$$S_{r_L}(c) = \{ v \in \mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_{2^s}^\beta : d_L(u, v) \leq r_L \}.$$

که گزاره زیر برای کدهای روی $\mathbb{Z}_4$ توسط آوکی (گزاره ۳، ۲، [۶]) و برای کدهای روی $\mathbb{Z}_{2^s}$ توسط گوپتا (گزاره ۲، [۱۲]) بیان شده است. از آنجایی که نگاشت ϕ حافظ وزن و فاصله است، پس با استفاده از تعریف شعاع پوششی می‌توان آن را به $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ تعمیم داد، که در گزاره زیر بیان می‌شود.

گزاره ۳-۱. فرض کنید C یک $\mathbb{Z}_2^\alpha \times \mathbb{Z}_{2^s}^\beta$ کد و $\phi(C)$ تصویر نگاشت گری از کد C باشد. در این صورت، $r_L(C) \leq r_H(\phi(C))$.

۴- کدهای تکرار روی $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ و شعاع

پوششی آن‌ها

به طور کلی، اگر $F_q = \{\alpha_0 = 0, \alpha_1 = 1, \dots, \alpha_{q-1}\}$ یک میدان متناهی باشد، یک کد تکرار q آرایه‌ای $C = \{\bar{\alpha} = (\alpha, \alpha, \dots, \alpha) \mid \alpha \in F_q^n\}$ است. شعاع پوششی این کد روی F_q برابر F_q است [۱۳]. در این بخش برخی کدهای تکرار روی $\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ را معرفی می‌کنیم.

۴-۱. کدهای تکرار مقسوم علیه صفر

فرض کنید z یک مقسوم علیه صفر روی $\mathbb{Z}_{2^s}$ باشد. کد تولید شده توسط ماتریس مولد $[z z \dots z]$ ، یک کد تکرار مقسوم علیه صفر نامیده می‌شود.

را در $(\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s})^n$ نظر بگیرید و فرض کنید $x = (x_1, x_2)$ ، به طوری که x_1 در $\mathbb{Z}_2$ و x_2 در $\mathbb{Z}_{2^s}$ باشد. در این صورت،

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{00 \dots 00}^n) &= d_H(x_1, 0 \dots 0) + d_L(x_2, 0 \dots 0) \\ &= \frac{n}{4} + 2 \left(2 \times \frac{2^{s-1}(2^{s-1}+1)}{2} - 2^{s-1} \right) \frac{l}{2} - \frac{l}{2} \\ &\quad + \frac{n}{2} - (2^{s+1}-1) \frac{l}{2} \\ &= \frac{n}{4} + n2^{s-3}, \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{02^{s-i} \dots 02^{s-i}}^n) &= d_H(x_1, 0 \dots 0) + d_L(x_2, \overbrace{2^{s-i} \dots 2^{s-i}}^{\frac{n}{2}}) \\ &= \frac{n}{4} + 2 \left(2 \times \frac{2^{s-1}(2^{s-1}+1)}{2} - 2^{s-i} \right) \frac{l}{2} \\ &\quad - (2^s - 1 + 2^{s-i}) \frac{l}{2} \\ &\quad + (2^s - 1 + 2^{s-i}) \left(\frac{n}{2} - (2^{s+1}-1) \frac{l}{2} \right) \\ &= \frac{n}{4} + n2^{s-3}, \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{02^{s-1} \dots 02^{s-1}}^n) &= d_H(x_1, 0 \dots 0) + d_L(x_2, \overbrace{2^{s-1} \dots 2^{s-1}}^{\frac{n}{2}}) \\ &= \frac{n}{4} + 2 \left(2 \times \frac{2^{s-1}(2^{s-1}+1)}{2} - 2^{s-1} \right) \frac{l}{2} \\ &\quad - (2^s - 1 + 2^{s-1}) \frac{l}{2} \\ &\quad + (2^s - 1 + 2^{s-1}) \left(\frac{n}{2} - (2^{s+1}-1) \frac{l}{2} \right) \\ &= \frac{n}{4} + n2^{s-3}, \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{02^s - 2^{s-i} \dots 02^s - 2^{s-i}}^l) &= d_H(x_1, 0 \dots 0) \\ &\quad + d_L(x_2, \overbrace{2^s - 2^{s-i} \dots 2^s - 2^{s-i}}^{\frac{n}{2}}) \\ &= \frac{n}{4} + 2 \left(2 \times \frac{2^{s-1}(2^{s-1}+1)}{2} - 2^{s-i} \right) \frac{l}{2} \\ &\quad - (2^s - 1 + 2^s - 2^{s-i}) \frac{l}{2} \end{aligned}$$

بنابراین

$$r_L(C_2) \geq d_L(x, C) = \frac{n}{4} + n2^{s-3}.$$

فرض کنید w_i تعداد مولفه‌های i در x_2 برای $x_2 = (w_0, w_1, \dots, w_{2^s-1})$ یعنی $0 \leq i \leq 2^{s+1} - 1$

$$\sum_{i=0}^{2^{s+1}-1} w_i = n \quad \text{که}$$

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{00 \dots 00}^n) &= d_H(x_1, 0 \dots 0) + d_L(x_2, 0 \dots 0) \\ &= \frac{n}{4} + 0(w_0 + w_{2^s}) \\ &\quad + 1(w_1 + w_{2^s-1} + w_{2^s+1} + w_{2^{s+1}-1}) \\ &\quad + \dots + 2^{s-1}(w_{2^{s-1}} + w_{2^s+2^{s-1}}), \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{02^{s-1} \dots 02^{s-1}}^n) &= d_H(x_1, 0 \dots 0) + d_L(x_2, \overbrace{2^{s-1} \dots 2^{s-1}}^{\frac{n}{2}}) \\ &= \frac{n}{4} + 0(w_{2^{s-1}} + w_{2^s+2^{s-1}}) \\ &\quad + 1(w_{2^s-1} + w_{2^s-1+1} \\ &\quad + w_{2^s+2^{s-1}-1} + w_{2^s+2^{s-1}+1}) \\ &\quad + \dots + 2^{s-1}(w_0 + w_{2^s}), \end{aligned}$$

می‌دانیم که مینیمم حد فاصل بین کد کلمات از میانگین آن‌ها کوچکتر است. بنابراین $r_L(C_2) \leq \frac{n}{4} + \frac{n}{2} 2^{s-2}$ به این ترتیب اثبات کامل می‌شود. $\square$

اکنون قضیه فوق را تعمیم می‌دهیم. فرض کنید C_{2^i} کد تولید شده به وسیله ماتریس مولد $[02^{s-i} 02^{s-i} \dots 02^{s-i}]$ باشد، در این صورت قضیه زیر را خواهیم داشت.

$$r_L(C_{2^i}) = \frac{n}{4} + n2^{s-3}. \quad \text{قضیه ۴-۲.}$$

اثبات. روند اثبات مانند قضیه ۴-۱ است. برای بررسی شعاع پوششی C_i ، یک بردار

$$x = \overbrace{00 \dots 0001 \dots 01}^l \dots \overbrace{02^{s-1} \dots 02^{s-1}}^l \dots \overbrace{10 \dots 1011 \dots 11}^l \dots \overbrace{12^{s-1} \dots 12^{s-1}}^{n-(2^{s+1}-1)l}$$

اثبات. با استفاده از تعاریف قبلی،

$$x = \overbrace{00\dots00}^l \overbrace{01\dots01}^l \dots \overbrace{02^{s-1}\dots02^{s-1}}^l \overbrace{10\dots10}^l \overbrace{11\dots11}^l \dots \overbrace{12^{s-1}\dots12^{s-1}}^{n-(2^{s-1}-1)l}$$

را در $(\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s})^n$ نظر بگیرید.

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{00\dots00}^n) &= d_H(x_1, 0\dots0) + d_L(x_2, 0\dots0) \\ &= \frac{n}{4} + 2 \left(2 \times \frac{2^{s-1}(2^{s-1}+1)}{2} - 2^{s-1} \right) \frac{l}{2} - \frac{l}{2} \\ &\quad + \frac{n}{2} - (2^{s+1}-1) \frac{l}{2} \\ &= \frac{n}{4} + n2^{s-3}, \end{aligned}$$

بنابراین، $r_L(C_2) \geq d_L(x, C) = \frac{n}{4} + n2^{s-3}$ برعکس،

فرض کنید x یک بردار دلخواه در $(\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s})^n$

باشد که x_1, x_2 و w_i مانند قبل تعریف شود. پس

داریم:

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{00\dots00}^n) &= d_H(x_1, 0\dots0) + d_L(x_2, 0\dots0) \\ &= \frac{n}{4} + 0(w_0 + w_{2^s}) + 1(w_1 + w_{2^{s-1}} + w_{2^{s+1}} + w_{2^{s+1}-1}) \\ &\quad + \dots + 2^{s-1}(w_{2^{s-1}} + w_{2^s+2^{s-1}}), \end{aligned}$$

⋮

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{02^{s-1}\dots02^{s-1}}^n) &= d_H(x_1, 0\dots0) + d_L(x_2, \overbrace{2^{s-1}\dots2^{s-1}}^{n/2}) \\ &= \frac{n}{4} + 0(w_{2^{s-1}} + w_{2^s+2^{s-1}}) + 1(w_{2^{s-1}-1} + w_{2^{s-1}+1} \\ &\quad + w_{2^s+2^{s-1}-1} + w_{2^s+2^{s-1}+1}) + \dots + 2^{s-1}(w_0 + w_{2^s}), \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{10\dots10}^n) &= d_H(x_1, 1\dots1) + d_L(x_2, 0\dots0) \\ &= \frac{n}{4} + 0(w_0 + w_{2^s}) + 1(w_1 + w_{2^{s-1}} + w_{2^{s+1}} + w_{2^{s+1}-1}) \\ &\quad + \dots + 2^{s-1}(w_{2^{s-1}} + w_{2^s+2^{s-1}}), \end{aligned}$$

⋮

برعکس، فرض کنید x یک بردار دلخواه در

$(\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s})^n$ باشد که x_1, x_2 و w_i مانند قبل

تعریف شده باشد. در این صورت،

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{00\dots00}^n) &= d_H(x_1, 0\dots0) + d_L(x_2, 0\dots0) \\ &= \frac{n}{4} + 0(w_0 + w_{2^s}) + 1(w_1 + w_{2^{s-1}} + w_{2^{s+1}} + w_{2^{s+1}-1}) \\ &\quad + \dots + 2^{s-1}(w_{2^{s-1}} + w_{2^s+2^{s-1}}), \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{02^{s-i}\dots02^{s-i}}^n) &= d_H(x_1, 0\dots0) + d_L(x_2, \overbrace{2^{s-i}\dots2^{s-i}}^{n/2}) \\ &= \frac{n}{4} + 0(w_{2^{s-i}} + w_{2^s+2^{s-i}}) \\ &\quad + 1(w_{2^{s-i}-1} + w_{2^{s-i}+1} + w_{2^s+2^{s-i}-1} + w_{2^s+2^{s-i}+1}) \\ &\quad + \dots + 2^{s-1}(w_{2^{s-i}-2^{s-1}} + w_{2^{s-i}+2^{s-1}} \\ &\quad + w_{2^s+2^{s-i}-2^{s-1}} + w_{2^s+2^{s-i}+2^{s-1}}), \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{02^{s-1}\dots02^{s-1}}^n) &= d_H(x_1, 0\dots0) + d_L(x_2, \overbrace{2^{s-1}\dots2^{s-1}}^{n/2}) \\ &= \frac{n}{4} + 0(w_{2^{s-1}} + w_{2^s+2^{s-1}}) + 1(w_{2^{s-1}-1} + w_{2^{s-1}+1} \\ &\quad + w_{2^s+2^{s-1}-1} + w_{2^s+2^{s-1}+1}) + \dots + 2^{s-1}(w_0 + w_{2^s}), \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} d_L(x, \overbrace{02^s-2^{s-i}\dots02^s-2^{s-i}}^n) &= d_H(x_1, 0\dots0) + d_L(x_2, \overbrace{2^s-2^{s-i}\dots2^s-2^{s-i}}^{n/2}) \\ &= \frac{n}{4} + 0w_{2^s-2^{s-i}} + 1(w_{2^s-2^{s-i}-1} + w_{2^s-2^{s-i}+1}) \\ &\quad + \dots + 2^{s-1}(w_{2^s-2^{s-i}-2^{s-1}} + w_{2^s-2^{s-i}+2^{s-1}}), \end{aligned}$$

می‌دانیم که مینیمم حد فاصل بین کد کلمات از میانگین آن‌ها کوچکتر است. بنابراین

$$r_L(C_{2^i}) \leq \frac{n}{4} + \frac{n}{2} 2^{s-2}$$

کامل می‌شود.

قضیه ۴-۳. فرض کنید $11\dots11$ یک واحد در

$\mathbb{Z}_2 \mathbb{Z}_{2^s}$ باشد. در این صورت، $[n, s+1, n, n]$

یک کد تکرار تولید شده توسط ماتریس $[11\dots11]$ است.

از سوی دیگر، نگاشت گری کد C^{7n} برابر است با:

00000000000000000000...00000000000000000000,
 001011010000001011010...001011010000001011010,
 011000011000011000011...011000011000011000011,
 010011001000010011001...010011001000010011001,
 000000000100100100100...000000000100100100100,
 011000011100111100111...011000011100111100111,
 010011001100110111101...010011001100110111101

بنابراین، بنا به ۱-۳، $r_L(C^{7n}) \geq 2n$.

قضیه ۵-۲. شعاع پوششی کد تکرار بلوکی برابر

$$r_L(C^{(2^{s+1}-1)n}) = 2^{s-1}n$$

اثبات. اگر

$$x = (\overbrace{01\dots 01}^n \overbrace{02\dots 02}^n \dots \overbrace{02^{s-1}\dots 02^{s-1}}^n \overbrace{00\dots 00}^n \overbrace{01\dots 01}^n \overbrace{02\dots 02}^n \dots \overbrace{01\dots 01}^n \overbrace{02^{s-1}\dots 02^{s-1}}^n)$$

را در $(\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_{2^s})^{(2^{s+1}-1)n}$ در نظر بگیرید،

$$d_L(x, C^{(2^{s+1}-1)n}) = 2^{s-1}n.$$

بنابراین $r_L(C^{(2^{s+1}-1)n}) \geq 2^{s-1}n$

از سوی دیگر، تصویر گری $\phi(C^{(2^{s+1}-1)n})$ شامل کدکلمه

$$\overbrace{000\dots 00}^{(2^{s-1}+1)n} \dots \overbrace{000\dots 00}^{(2^{s-1}+1)n} \overbrace{100\dots 00}^{(2^{s-1}+1)n} \dots \overbrace{100\dots 00}^{(2^{s-1}+1)n}$$

است. با توجه به ۱-۳، $r_L(C^{(2^{s+1}-1)n}) \leq 2^{s-1}n$.

۶- نتیجه گیری و پیشنهاد

در این مقاله ما شعاع پوششی کدهای تکرار روی $\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_{2^s}$ را بررسی کردیم و دیدیم که برابر

است. همچنین شعاع پوششی کدهای $\frac{n}{4} + n2^{s-3}$

تکرار بلوکی روی $\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_{2^s}$ برابر $2^{s-1}n$ است.

$$d_L(x, \overbrace{12^s-2^{s-i}\dots 12^s-2^{s-i}}^n) = d_H(x_1, 1\dots 1) + d_L(x_2, \overbrace{2^s-2^{s-i}\dots 2^s-2^{s-i}}^{n/2})$$

$$= \frac{n}{4} + 0w \overbrace{2^s-2^{s-i}\dots 2^s-2^{s-i}}^{+l(w)} + w \overbrace{2^s-2^{s-i}\dots 2^s-2^{s-i}}^{+w}$$

$$\dots + 2^{s-1}(w \overbrace{2^s-2^{s-i}\dots 2^s-2^{s-i}}^{+w} \overbrace{2^s-2^{s-i}\dots 2^s-2^{s-i}}^{+w})$$

می دانیم که مینیمم حد فاصل بین کد کلمات از میانگین آن ها کوچکتر است. بنابراین

$$r_L(C_{2^s}) \leq \frac{n}{4} + \frac{n}{2}2^{s-2}$$

۵- شعاع پوششی کدهای تکرار بلوکی روی

$$\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_{2^s}$$

در این بخش ابتدا کدهای تکرار بلوکی $C^{n_{2^{s+1}-1}}$

را روی $\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_{2^s}$ - کد جمعی به طول

$$n = \sum_{j=1}^{2^s+1} -1 n_j$$

با ماتریس مولد G به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$G = [\overbrace{01\dots 01}^{n_1} \dots \overbrace{02^{s-1}\dots 02^{s-1}}^{n_{2^s-1}} \dots \overbrace{10\dots 10}^{n_{2^s}} \dots \overbrace{12^{s-1}\dots 12^{s-1}}^{n_{2^s+1-1}}]$$

حال کد بلوکی $C^{(2^{s+1}-1)n}$ محدود به یکی از

$$j = 1, 2, \dots, 2^s + 1 - 1$$

مقادیر $n = n_j$ را برای $j = 1, 2, \dots, 2^s + 1 - 1$ مورد بررسی قرار می دهیم.

در ابتدا با یک مثال مسئله را روشن می کنیم و سپس حالت کلی را بیان و اثبات می کنیم.

مثال ۵-۱. فرض کنید C^{7n} کد بلوکی روی

$$\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_4$$

$$G^{7n} = [\overbrace{01\dots 01}^n \overbrace{02\dots 02}^n \overbrace{03\dots 03}^n \overbrace{10\dots 10}^n \overbrace{11\dots 11}^n \overbrace{12\dots 12}^n \overbrace{13\dots 13}^n]$$

برای بردار

$$x = (\overbrace{01\dots 01}^n \overbrace{02\dots 02}^n \overbrace{03\dots 03}^n \overbrace{00\dots 00}^n \overbrace{01\dots 01}^n \overbrace{02\dots 02}^n \overbrace{03\dots 03}^n)$$

$$d_L(x, C^{7n}) = 2n$$

بنابراین $r_L(C^{7n}) \leq 2n$.

شعاع پوششی کدهای سیمپلکس و کدهای مک
دونالد روی $\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_4$ مورد مطالعه قرار گرفته است
[۳]. اکنون می‌توان این سوال را مطرح کرد که:
آیا با استفاده از شعاع پوششی کدهای تکرار می‌توان
شعاع پوششی کدهای سیمپلکس و کدهای
مک‌دونالد تعریف شده روی $\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_8$ را محاسبه
کرد؟

فهرست منابع

- [۹] M. Bilal, J. Borges, S.T. Dougherty, C. Fernández-Córdoba, Maximum distance separable codes over $\mathbb{Z}_4$ and $\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_4$, Designs, Codes and Cryptography ۶۱ (۱): ۳۱-۴۰ (۲۰۱۱).
- [۱۰] J. Borges, Fernández-Córdoba, C. Pujol, J. Rifá, J. Villanueva, $\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_4$ linear codes: Generator matrices and duality. Designs, Codes and Cryptography ۵۴ (۲): ۱۶۷-۱۷۹ (۲۰۱۰).
- [۱۱] S. T. Dougherty and C. Fernandez-Córdoba, Codes over $\mathbb{Z}_{2^k}$ gray map and self-dual codes, Advances in Mathematics of Communications ۵: ۵۷۱-۵۸۸ (۲۰۱۱).
- [۱۲] M.K. Gupta, C. Durairajan, On the Covering Radius of Some modular codes, arXiv:۱۲۰۶.۳۰۳۸v۲ [cs.IT] (۲۰۱۲).
- [۱۳] Durairajan, C. On Covering Codes and Covering Radius of Some Optimal codes. Ph.D. Thesis, Department of Mathematics, IIT Kanpur, Kanpur, India, (۱۹۹۶).
- [۱] P. Delsarte, An algebraic approach to the association schemes of coding theory, Philips Research Reports Supplements ۱۰, (۱۹۷۳).
- [۲] P. Delsarte, V. Levenshtein, Association schemes and coding theory, IEEE Transaction on Information Theory ۴۴ (۶): ۲۴۷۷-۲۵۰۴ (۱۹۹۸).
- [۳] J. Pujol, J. Rifa, Translation invariant propelinear codes, IEEE Transaction on Information Theory ۱۰: ۱۱۶-۱۱۸ (۱۹۶۴).
- [۴] I. Ayyogdu and I. Siap, The structure of $\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_{2^s}$ -additive codes: Bounds on the minimum distance, Applied Mathematics and Information Sciences (AMIS) ۷: ۲۲۷۱-۲۲۷۸ (۲۰۱۳).
- [۵] C. Cohen and I. Honkala, S. Litsyn and A. Lobstein, Covering radius, Elsevier, (۱۹۹۷).
- [۶] T. Aoki, P. Gaborit, M. Harada, M. Ozeki, P. Solé, On the covering radius of $\mathbb{Z}_4$ -codes and their lattices, IEEE Transaction Information Theory ۴۵ (۶): ۲۱۶۲-۲۱۶۸ (۱۹۹۹).
- [۷] K. Chatouh, K. Guenda, T. Aaron Gulliver, L. Noui, On some classes of linear codes over $\mathbb{Z}_2\mathbb{Z}_4$ and their covering radii, Journal of Applied Mathematics and Computing ۵۳: ۲۰۱-۲۲۲ (۲۰۱۷).
- [۸] M. Curz, C. Durairajan and P. Sole, On the covering radius of codes over $\mathbb{Z}_{p^k}$, Mathematics, MDPI ۲۰۲۰ ۸ (۳): pp.۳۲۸ (۲۰۲۰)

